

**GALERIA POSTACI – KIM SĄ
BOHATEROWIE SZEWCÓW
STANISŁAWA IGNACEGO
WITKIEWICZA?**

**BEATA ZIELIŃSKA
TADEUSZ BANOWSKI**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły ponadpodstawowej poziom rozszerzony

opracowany w ramach projektu

**„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących
w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego
w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”**

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach
Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek
Recenzja merytoryczna – Dorota Dąbrowska
Bożena Świąch
Agnieszka Ratajczak-Mucharska
Katarzyna Szczepkowska-Szcześniak

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat lekcji:

Galeria postaci – kim są bohaterowie Szewców Stanisława Ignacego Witkiewicza?

Klasa / czas trwania zajęć/lekcji:

III / 45 minut

Cele. Uczeń:

- rozwijają umiejętność pracy z tekstem literackim;
- selekcionują informacje zawarte w tekście;
- organizują pracę w parach/trójkach;
- charakteryzują bohaterów literackich.

Metody/techniki/formy pracy:

- praca z lekturą;
- praca w grupach;
- interpretacja tekstu piosenki;
- prezentacja bohaterów.

Środki dydaktyczne:

- Stanisław Ignacy Witkiewicz, *Szewcy*;
- Jacek Kaczmarski, *Autoportret Witkacego*
- tekst Jana Błońskiego

Opis przebiegu lekcji:

Część wstępna:

1. Prezentacja filmu o Witkacym jako artyście (<https://ninateka.pl/film/witkacy-przewodnik-po-sztuce>).
2. Krótka pogadanka o cechach twórczości Witkiewicza.

Część właściwa:

1. Dobranie uczniów w pary lub trójki (10), których zadaniem jest charakterystyka bohaterów *Szewców* – uczniowie określają wiek i wygląd bohaterów, do wypowiedzi wprowadzając cytaty z dramatu.

Grupa I – Sajetan Tempe;

Grupa II – Czeladnicy;

Grupa III – Księżna Irina Wsiewołodowna Zbereźnicka Podberezka;

Grupa IV – Prokurator Robert Scurvy;

Grupa V – Józef Tempe;

Grupa VI – Chłopi;

Grupa VII – Hiper-Robociarz;

Grupa VIII – Dwóch dygnitarzy;

Grupa IX – Lokaj Księżnej Fierdusieńko

Grupa X – Strażnik, Strażniczka, Chochół.

2. Prezentacja efektów pracy uczniów.

3. Wypisanie na tablicy imion, które identyfikują bohaterów. Dopisanie w formie mapy myśli ich cech identyfikacyjnych.

4. Zaprezentowanie utworu Jacka Kaczmarskiego *Autoportret Witkacego* (<https://www.youtube.com/watch?v=QTlJeROtF48>), będącego odpowiedzią na pytanie o kreację autoportretu artysty przez barda.

5. Wskazanie cech obecnych w kreacji bohaterów dramatu i utworze Kaczmarskiego (groteska).

Część podsumowująca: Interpretacja wypowiedzi Jana Błońskiego: *Bohaterowie Witkacego mówią stale o „drugiej jaźni”, „sztucznym życiu”, „deformacji życia”, „odwrotnych uczuciach”, „życiu poza życiem”, „innym świecie”, „sztucznej psychicznej konstrukcji”* (w: S.I. Witkiewicz, *Wybór dramatów*, wstęp: Jan Błoński, Wrocław 1974)

Komentarz metodyczny:

Uczniom ze SPE należy udzielać dodatkowych wskazówek, np. dodać pytania pomocnicze dostosowane do opinii PPP. Należy zróżnicować ocenę do możliwości i docenić zaangażowanie ucznia w pracy, zwłaszcza że *Szewcy* to dramat trudny dla młodzieży. Zastosowane w lekcji metody kształtują umiejętności ułatwiające komunikację i zabieranie głosu oraz krytycznego stosunku do zastanej rzeczywistości, przydatne na rynku pracy.

W lekcji kształcone są kompetencje: w zakresie rozumienia i tworzenia informacji, wielojęzyczności, osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się.

W przypadku uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi należy: zapewnić właściwe oświetlenie sali lekcyjnej i miejsca pracy, wykorzystać mocne strony ucznia, stworzyć atmosferę pracy sprzyjającą budowaniu pozytywnych emocji i doświadczeń, dostosować materiały i narzędzia do warunków i możliwości ucznia, np. w materiałach tekstowych powiększyć czcionkę, stosować zakreślenia, dostosować wymagania edukacyjne, stopień, np. wydłużyć czas pracy, umożliwić zapoznanie się z materiałem źródłowym w domu i udzielić wskazówek do pracy, zorganizować pomoc koleżeńską, stosować ocenianie kształtujące, wspierające ucznia, połączone z samooceną i oceną koleżeńską, wzmacniać ucznia pochwałą nawet za niewielkie postępy, a także udzielać informacji zwrotnej o tym, co uczeń robi dobrze, a w których miejscach popełnił błędy lub co wykonał źle, w jaki sposób może uzupełnić braki lub poprawić błędy oraz poinformować o tym, jakimi metodami może doskonalić swoje umiejętności.